

"ЛОВЋЕН" OSIGURAVANJE A.D. PODGORICA
ДИРЕКЦИЈА ПОДГОРИЦА

Број 03-440/1

Подгорица, 28. 04. 2013. год.

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN
PODGORICA**

**POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU
KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

SADRŽAJ

	STRANA
MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA	1-2
POJEDINAČNI BILANS USPJEHA	3
POJEDINAČNI BILANS STANJA	4
POJEDINAČNI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	5
POJEDINAČNI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	6
NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	7 - 51

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**AKCIONARIMA AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE "LOVČEN", PODGORICA**

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen", Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeci procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2012. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Ostale informacije

Finansijski izvještaji Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2011. godine su bili predmet revizije drugog revizora koji je izrazio mišljenje bez rezerve u svom izvještaju od 9. marta 2012. godine.

Skretanje pažnje

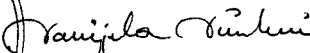
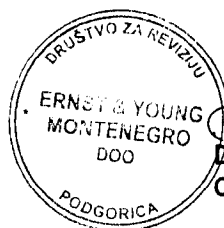
Skrećemo pažnju na činjenice objelodanjene u Napomeni 27 uz pojedinačne finansijske izvještaje, da Društvo nema dovoljno ulaganja u visini tehničkih rezervi, kako se to zahtjeva u skladu sa Pravilnikom o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantne rezerve ("Službeni list Crne Gore", br. 38/09, 43/09), ali da je ispunilo zahtjeve Agencije za nadzor osiguranja od 15. marta 2011. godine da pokrivenost neto tehničkih rezervi Društva treba da bude sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine najmanje na nivou od 85%, uz potpuno pokriće 1/3 garantne rezerve. Ne kvalifikujemo naše mišljenje u odnosu na navedeno.

Podgorica, 22. mart 2013. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Olivera Blagić
Partner

Danijela Dimovski
Ovlašćeni revizor

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA

POJEDINAČNI BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

U hiljadama EUR	Napomena	2012	2011 (Korigovano)
Obračunate bruto premije osiguranja	6	27.285	29.401
Primljene premije saosiguranja		-	4
Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja	6	(621)	(766)
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	6	(4.156)	(5.357)
Promjene bruto prenosnih premija	22	452	796
Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio	22	(17)	(45)
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio		(17)	42
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	3.3	22.926	24.075
Neto prihodi od ostalih usluga	3.3, 7	1.229	1.909
POSLOVNI PRIHODI		24.155	25.984
Obračunate bruto naknade šteta		(16.846)	(17.522)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		372	298
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija		(70)	(100)
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		1.592	1.445
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		1.213	3.091
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio		560	487
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		380	(893)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		667	(255)
Rashodi naknada šteta	3.4, 8	(12.132)	(13.449)
Promjena rezervisanja za izravanje rizika		1.745	(240)
Promjena drugih tehničkih rezervisanja		(82)	15
Promjene neto tehničkih rezervisanja	9	1.663	(225)
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	10	(1.753)	(3.205)
POSLOVNI RASHODI		(12.222)	(16.879)
DOBIT - BRUTO POSLOVNI REZULTAT		11.933	9.105
Troškovi sticanja osiguranja		(6.616)	(6.018)
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		148	(728)
Amortizacija		(128)	(227)
Troškovi rada		(1.400)	(1.300)
Materijalni troškovi		(121)	(107)
Ostali troškovi usluga		(896)	(683)
Druzi troškovi		(156)	(210)
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	11	(9.169)	(9.273)
DOBIT/(GUBITAK) - NETO POSLOVNI REZULTAT		2.764	(168)
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi		1.247	1.414
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi		(1.065)	(1.098)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi		182	316
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		604	484
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		(2.981)	(37)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		(2.377)	447
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA	3.5,12	(2.195)	763
DOBIT REDOVNOG POSLOVANJA		569	595
POREZ NA DOBIT	13	(46)	(78)
NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU		523	517
RASPODJELA NETO DOBITI		-	-
ZARADA PO AKCIJI U EUR		1,597	1,578

Napomene na stranama od 6 do 51 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 21. mart 2013. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "LOVČEN" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Izvršni direktor

Dijana Milatović

(Dijana Milatović)

Dr Radenko Purić

(Dr Radenko Purić)

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA

POJEDINAČNI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena	31.12.2012.	31.12.2011.
			(Korigovano)
AKTIVA			
Nematerijalna imovina	3.7, 14	79	74
Nekretnne, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	3.6, 15	7.951	8.176
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		17.394	19.583
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		1.330	3.030
Dugoročna finansijska ulaganja	3.8, 3.9, 16	18.724	22.613
Kratkoročna finansijska ulaganja	3.9, 17	9.550	9.066
Gotovinska sredstva		171	370
Kratkoročna potraživanja		9.765	9.851
Kratkoročna sredstva	18	9.936	10.221
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	19	3.161	2.646
Aktivna vremenska razgraničenja	20	2.203	2.001
Odložena poreska sredstva		-	58
Ukupna aktiva		51.604	54.855
PASIVA			
Akcijski kapital - obične akcije		17.032	17.032
Osnovni kapital	3.10, 21	17.032	17.032
Revalorizacione rezerve		61	(469)
Preneseni gubitak:		(10.771)	(11.294)
- Preneseni gubitak iz prethodnih godina		(11.294)	(11.811)
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine		523	517
Rezerve	3.10, 21	(10.710)	(11.763)
Bruto tehničke rezerve		33.251	37.638
Ostala rezervisanja		424	385
Rezervisanja	3.13, 22	33.675	38.023
Kratkoročne obaveze	23	10.521	11.016
Druge finansijske obaveze		214	166
Obaveze za odloženi porez	3.14	213	164
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja		427	330
Pasivna vremenska razgraničenja	24	659	217
Ukupna pasiva		51.604	54.855

Napomene na stranama od 6 do 51 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 21. mart 2013. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "LOVČEN" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Izvršni direktor

(Dijana Milatović)

(Dr Radenko Purić)

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA

**POJEDINAČNI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Nepokriveni gubitak	Ukupno
(Korigovano)				
Stanje, 1. januara 2011. godine	17.032	270	(11.096)	6.206
Korekcija početnog stanja (napomena 5)	-	-	(715)	(715)
Efekat revalorizacije iz procjene vrijednosti ulaganja u kapital drugih pravnih lica	-	(739)	-	(739)
Dobit tekuće godine	-	-	517	517
Stanje, 31. decembra 2011. godine	17.032	(469)	(11.294)	5.269
Stanje, 1. januara 2012. godine	17.032	(469)	(11.294)	5.269
Efekat revalorizacije iz procjene vrijednosti ulaganja u kapital drugih pravnih lica	-	530	-	530
Dobit tekuće godine	-	-	523	523
Stanje, 31. decembra 2012. godine	17.032	61	(10.771)	6.322

Napomene na stranama od 6 do 51 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 21. mart 2013. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "LOVČEN" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Izvršni direktor

Dijana Milatović
(Dijana Milatović)

Dr. Rajenka Purić
(Dr. Rajenka Purić)

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA

POJEDINAČNI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

(U hiljadama EUR)	2012.	2011.
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	30.547	31.836
Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	27.284	28.651
Prilivi od učešća u naknadi šteta (saosiguranje i reosiguranje)	216	978
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	3.047	2.207
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(34.063)	(36.485)
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	(16.845)	(17.541)
Odlivi po osnovu premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu saosiguranja i reosiguranja)	(4.087)	(6.006)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(4.510)	(4.384)
Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)	(1.714)	(1.502)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(6.373)	(5.844)
Ostali odlivi	(534)	(1.208)
Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti	(3.516)	(4.649)
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	32.872	2.418
Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti (dividende, učešća u dobiti, kamate i sl.)	834	632
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	2.773	100
Prilivi od zakupnina	565	186
Prilivi od kratkoročnih finansijskih ulaganja	28.700	1.500
Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(29.564)	(11.719)
Neto odliv od kupovine hartija od vrijednosti		(4.103)
Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori		(4.807)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava	(464)	(916)
Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(29.100)	(1.893)
Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja	3.308	(9.301)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Priliv po osnovu kratkoročnih kredita	30.658	5.750
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(30.649)	
Neto priliv novčanih sredstava iz aktivnosti finansiranja	9	5.750
Efekat kursnih razlika	-	(5)
Neto promjena gotovine (ukupna)	(199)	(8.205)
Gotovina na kraju obračunskog perioda	171	370

Napomene na stranama od 6 do 51 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 21. mart 2013. godine

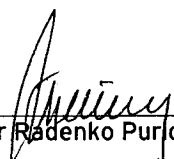
Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "LOVČEN" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Izvršni direktor

(Dijana Milatović)

(Dr. Radenko Purčić)

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

1. OPŠTE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen“ Podgorica sa sjedištem u Podgorici, ulica Slobode 13A (u daljem tekstu: Društvo), osnovano je krajem 1978. godine pod nazivom Zajednica osiguranja Imovine i lica „Lovćen“ Titograd. Sadašnji naziv „Lovćen“ A.D., Podgorica Društvo je dobilo 1997. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br.6/02), 25. jula 2002. godine izvršeno je ažuriranje registracije u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000159/001.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcioniše šest (6) filijala sa sjedištima u: Podgorici, Kotoru, Beranama, Nikšiću, Bijelom Polju i Pijevljima, kao i poslovnice i ekspoziture u manjim mjestima Crne Gore (šest poslovnica i devet ekspozitura).

Društvo je registrovano kao emitent kod Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore, rješenjem br. 02/3-817/2-01 od 19. aprila 2001. godine. Društvo je član Centralne Depozitarne Agencije Crne Gore po Odluci broj 305/1 od 1. jula 2002. godine kod koje se vode dematerijalizovane hartije od vrijednosti.

Saglasno odredbama Zakona o osiguranju („Sl. list CG“, br. 78/06) i Statuta Društva, djelatnosti „Lovćen“ osiguranja su:

- obavljanje svih poslova osiguranja imovine (obavezna osiguranja i ostala imovinska osiguranja i nezgode), koji obuhvataju:
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine,
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o saosiguranju,
 - preuzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica,
- obavljanje poslova pružanja drugih usluga u osiguranju koji obuhvataju:
 - poslove posredovanja i zastupanja u osiguranju,
 - snimanje rizika,
 - snimanje i procjenu štete,
 - pružanje intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Društvo posjeduje i sprovodi Sistem upravljanja kvaliteta, koji je usaglašen sa zahtjevima standarda BS EN ISO 9001: 2009 za oblast „Pružanje usluga u osiguranju“ o čemu posjeduje sertifikat br. FS 59645 od 23. decembra 2009. godine. Prvi put je registrovan 28. juna 2001. godine, a kontinuirano se bavi Sistemom kvaliteta od 2000. godine. Na zadnjoj eksternoj provjeri koju je sproveo BSI iz Londona, u decembru 2009. godine, Sertifikat je potvrđen.

Na dan 31. decembra 2012. godine, Društvo je imalo 283 zaposlenih radnika (31. Decembra 2011: 270 zaposlenih), raznih stručnih profila.

Dana 30. decembra 2010. godine Društvo je zaključilo ugovor o prenosu portfelja sa Akcionarskim društvom za osiguranje Lovćen - životna osiguranja, Podgorica broj 03-371/30, a 25. januara 2011. godine i aneks Ugovora broj 03-371/30-1 po kome je utvrđen prenos portfelja u skladu sa Zakonom o osiguranju (Sl. list CG, br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10 i 40/11). Ovim Ugovorom i Aneksom je definisan prenos sredstava tehničkih rezervi u iznosu EUR 3.386 hiljada koja su se sastojala od prenosnih premija u iznosu EUR 1 hiljadu, rezervisanih šteta u iznosu od EUR 305 hiljada i matematičke rezerve u iznosu od EUR 3.080 hiljada, kao i plasmana tehničkih rezervi u iznosu od EUR 3.386 hiljada.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

1. OPŠTE INFORMACIJE (nastavak)

U skladu sa Rješenjem o davanju saglasnosti za prenos portfelja broj 03-1116/3-10 od 31. Januara 2011. godine, Agencija za nadzor osiguranja je dala saglasnost Društvu za prenos portfelja životnih osiguranja na akcionarsko društvo za osiguranje Lovčen - životna osiguranja Podgorica.

U skladu sa Rješenjem o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja broj 03-1115/3-10 od 7. aprila 2011. godine, Agencija za nadzor osiguranja je izdala dozvolu za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja Društvu propisanih članom 9, stav 1 tačke 5 do 23 Zakona o osiguranju („Sl. list CG br. 78/06 | 19/07 | 53/09).

Društvo je član Triglav grupe koja se bavi pružanjem usluga osiguranja i finansijskim uslugama na prostoru jugoistočne Evrope, odnosno u Sloveniji, Češkoj republici, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Srbiji i Republici Makedoniji. Članice ove grupe u Crnoj Gori su pored Društva, Društvo za osiguranje „Lovčen-životna osiguranja“ A.D., Podgorica i Lovčen auto A.D., Podgorica.

**2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH
IZVJEŠTAJA**

2.1 Izjava o usklađenosti

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 69/05, 80/08 i 32/11), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG“, br. 69/02). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Takođe, Društvo ima obavezu da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list CG“, br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12), regulativom propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalom važećom regulativom Crne Gore.

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“. Pored toga, navedeni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 - Ugovori o osiguranju.

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2012. godine, u dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 - „Finansijski instrumenti: objelodanjivanja“.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevod je objavljen 31. decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takođe, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS.

Društvo je u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

**2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH
IZVJEŠTAJA (nastavak)**

2.2 Konsolidacija

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG", br. 69/05, 80/08, 32/11) privredna društva su dužna da sastavljaju, dostavljaju i objavljuju pojedinačne i konsolidovane finansijske izvještaje kada imaju kontrolu (matična pravna lica) nad jednim ili više pravnih lica (zavisna pravna lica) u skladu sa MRS. Konsolidovani finansijski izvještaji su iskazi ekonomske cjeline koju čine matično i sva zavisna pravna lica.

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju pojedinačne finansijske izvještaje Društva.

Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske izvještaje, a povezana lica čiji je Društvo 100% vlasnik su:

1. Lovćen auto A.D., Podgorica
2. Akcionarsko društvo za osiguranje Lovćen-životna osiguranja Podgorica.

2.3 Pravila procjenjivanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ukoliko je u računovodstvenim politikama drugačije navedeno. Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

2.4 Zvanična valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji prezentovani su u eurima (EUR) - zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva, i sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u hiljadama (EUR 000), osim ukoliko je drugačije navedeno.

2.5 Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija pojedinačnih finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, fer vrjednovanje finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, rezervisanja za izravnanje rizika, druga osiguravajuća tehnička rezervisanja, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade i ostala rezervisanja.

Ovlašćeni aktuar je izvršio pregled aktuarskih pozicija pojedinačnih finansijskih izvještaja za 2012. godinu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primjenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnim finansijskim izvještajima.

3.1 Načelo stalnosti poslovanja

Pojedinačni finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti. Ukupan akumulirani gubitak sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 10.651 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 11.294 hiljada) iako je Društvo za godinu koja se završava 31. decembra 2012. ostvarilo dobit u iznosu EUR 643 hiljade, što u značajnoj mjeri utiče na neto kapital Društva.

Pored navedenog, krajnji vlasnik Društva je izdao Pismo podrške u kome je izrazio spremnost da obezbijedi finansijsku podršku Društvu potrebnu za servisiranje obaveza Društva u periodu od minimum godinu dana od datuma ovih finansijskih izvještaja.

3.2 Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

3.3 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premija osiguranja i saosiguranja i prihodi od ostalih usluga. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljani za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

Prihodi od ostalih usluga čine prihodi od drugih poslova osiguranja i prihodi od drugih usluga.

Prihodi od drugih poslova osiguranja čine prihodi od provizija od reosiguranja i saosiguranja, prihodi od prodaje zelenih kartona, prihodi od usluge likvidacije šteta i drugi prihodi iz poslova osiguranja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju rashode za štete i ostale troškove, doprinose i rezervisanja.

Neto rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta (odštete i troškovi procjena), umanjeni za regresna potraživanja i dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto rezervi za štete, koje su korigovane za učešće reosiguranja u tim rezervama. Troškovi procjene sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva za slučajeve šteta sa sudskim troškovima i troškovima vještaka, a sadrže i troškove naplate regresa.

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju:

- rashode za povećanje ostalih tehničkih rezervi i to: rezervi za izravnanje rizika za osiguranje kredita i rezervi za nelstekle rizike;
- troškove obuhvata osiguranja, koji obuhvataju direktne i indirektne troškove obuhvata osiguranja koji su iskazani po funkcionalnom principu;
- ostale režijske troškove, koji predstavljaju funkcionalnu grupu troškova;
- ostale rashode iz poslova osiguranja, koji obuhvataju: troškove nadzornog organa, doprinos za pokriće šteta za nezaštićena i nepoznata vozila, troškove za preventivnu djelatnost, rashode obezvrjeđenja potraživanja, otpise potraživanja i ostale rashode iz poslova osiguranja.

3.5 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi se sastoje od: prihoda od dividendi, prihoda od ulaganja u nepokretnosti, prihoda od kamata, ostali prihodi od finansijskih ulaganja (kursne razlike od finansijskih ulaganja, prihodi zbog ukidanja obezvrjeđenja finansijskih ulaganja i ostali prihodi od finansijskih ulaganja) i dobiti od otuđenja finansijskih ulaganja. Prihodi od dividendi se priznaju, kada se stekne pravo na uplatu. Prihodi od kamate se priznaju, kada su kamate zarađene.

Finansijski rashodi obuhvataju: amortizaciju ulaganja u sredstva, rashode ulaganja u nepokretnosti, rashode za kamate, ostale rashode finansijskih ulaganja (negativne kursne razlike i ostale rashode), gubitke zbog obezvrjeđenja finansijskih sredstava i gubitke od finansijskih ulaganja.

3.6 Nekretnine i oprema

Pod nekretninama i opremom smatraju ona sredstva, koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja: zemljišta, zgrade ili djelovi zgrada i oprema. U opremu se ubraja i sitni inventar sa rokom upotrebe dužim od jedne godine.

Nekretnine i oprema, koje ispunjava uslove za priznavanje, se kod početnog priznavanja vrednuje po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost nekretnina i opreme obuhvata: nabavnu cijenu, uvozne i nepovratne dažbine prilikom kupovine i troškove, koje je moguće pripisati neposredno njegovom osposobljavanju za planirano korišćenje, naročito troškove dovoza i namještanja i procjenu troškova razgrađivanja, odstranjivanja i obnavljanja.

Za mjerenje nakon priznavanja nekretnina i opreme osiguravajuće društvo koristi model nabavne vrijednosti i vodi ta sredstva po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjena za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvrjeđenje.

Amortizacija ovih sredstava se obračunava primjenom proporcionalnog metoda tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6 Nekretnine i oprema (nastavak)

Godišnje stope amortizacije odnosno metod amortizacije je propisan Odlukom Odbora direktora. Stope amortizacije pojedinih nekretnina i opreme određene su u zavisnosti od vijeka korišćenja, koji zavisi od: očekivanog korišćenja sredstava, očekivane fizičke istrošenosti i starenja, očekivane tehnike i tržišne zastarjelosti, očekivanih zakonskih i drugih ograničenja korišćenja.

Vijek korišćenja nekretnina i opreme i izabrani metod amortizacije potrebno je godišnje provjeravati. Ako se utvrdi, da je vijek upotrebe drugačiji od već izabranog, potrebno je promijeniti ili dopuniti odluku o metodi amortizacije. Efekti takve promjene se obračunaju i iskazuju u godišnjem izvještaju u godini u kojoj je došlo do promjena.

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	
1. Poslovne zgrade i poslovne prostorije	1,5 - 3,0
2. Ostali građevinski objekti	2,0 - 4,0
3. Stanovi i kuće za stanovanje	1,5 - 4,0
4. Objekti za odmor	2,0 - 5,0
OPREMA, VOZILA I OSTALO	
1. Transportna sredstva u cestnom prometu	14,29
2. Telefonska i druga oprema za prenos veza	20,00
3. Računari i računarska oprema	30,0
4. Računarske i pisaće mašine	20,0 - 25,0
5. Kancelarijski i ostali namještaj	10,0 - 20,0
7. Oprema za snimanje i umnožavanje	20,0
8. Oprema za čuvanje novca i hartija od vrijednosti	10,0
9. Oprema za ugostiteljsku djelatnost	20,0
10. Ostala nepomenuta oprema	12,5 - 25,0
11. Oprema za djelatnost odmaranja	6,7 - 15,0

Početak obračuna amortizacije je prvog dana sljedećeg mjeseca od kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu.

Privremeno se prekida obračun amortizacije i obračun ispravke vrijednosti materijalnih osnovnih sredstava, koja su oštećena zbog više sile ili ih zbog toga nije moguće koristiti. Prekid traje toliko vremena, koliko je potrebno za otklanjanje nastale štete. Privremeni prekid obračuna amortizacije vrši se, ako je vrijeme nemogućnosti korišćenja duže od jednog mjeseca.

Amortizacija nekretnina i opreme prestaje, kada je sredstvo razvrstano u sredstva za prodaju ili kada je ukinuto priznavanje sredstva (otuđenje ili ako od njegovog korišćenja ili otuđenja više ne možemo očekivati buduće ekonomske koristi).

Kasnije nastali troškovi u vezi sa nekretninama i opremom se iskazuju kao:

- troškovi održavanja,
- umanjenja ispravke vrijednosti sredstva,
- povećanje nabavne vrijednosti sredstva.

Godišnje prilikom zaključenja poslovne godine, procjenjuje se da li postoje indikatori obezvrjeđenja nekretnina i opreme.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6 Nekretnine i oprema (nastavak)

Kod procjenjivanja, da li postoji indikator obezvrjeđenja, uzima se u obzir sljedeće:

- tržišna vrijednost sredstva zbog protoka vremena smanjila se mnogo više od očekivane;
- javile su se značajne promjene u tehnološkom, tržišnom, privrednom ili pravnom okruženju;
- povećale su se tržišne kamatne stope, a ta povećanja će vjerovatno uticati na diskontnu stopu korišćenu kod obračuna upotrebne vrijednosti i suštinski smanjiti nadoknadivu vrijednost sredstva;
- ostali nagovještaji (dokazi o zastarjelosti ili fizičkoj oštećenosti sredstva, očekivane promjene korišćenja sredstava sa negativnim uticajem na osiguravajuće društvo i drugi indikator).

Ako postoje takvi indikator, Društvo mora procijeniti nadoknadivu vrijednost sredstava. Kao nadoknadiva vrijednost uzima se veća od fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrijednost sredstava manja od njegove knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvenu vrijednost sredstva bi trebalo smanjiti na njegovu nadoknadivu vrijednost. Takvo smanjenje je gubitak zbog obezvrjeđenja, koji se priznaje u bilansu uspjeha.

3.7 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na računarske softvere i licence.

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti. Društvo primjenjuje model nabavne vrijednosti i vodi nematerijalnu imovinu po nabavnim vrijednostima, umanjenim za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvrjeđenje.

Godišnje stope amortizacije odnosno metod amortizacije je u Društvu propisan odlukom, koju donosi Odbor direktora Društva.

Nematerijalna imovina	Godišnja stopa amortizacije
1. Računarski programi	20,00%
2. Licence	100,00%

Amortizacija nematerijalne imovine se obračunava primjenom proporcionalnog metoda tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe.

Godišnje je potrebno provjeriti eventualno obezvrjeđenje nematerijalne imovine sa neodređenim vijekom upotrebe i nematerijalne imovine koja se još ne koriste.

Nematerijalna ulaganja, koja su namijenjena za prodaju, se na osnovu Odluke Odbora direktora preraspoređuju u dugoročna sredstva za prodaju po knjigovodstvenoj vrijednosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstva, kada su ispunjeni sljedeći kriterijumi:

- Investicione nekretnine moraju ostvarivati ekonomske koristi;
- Investicione nekretnine se koriste za izdavanje u zakup i donose zakupninu ili se prodaju i ostvaruju dobit;
- Investicione nekretnine nisu namijenjene za prodaju u bliskoj budućnosti u redovnom poslovanju;
- nabavnu vrijednost je moguće pouzdano izmjeriti.

Početno priznavanje investicionih nekretnina je po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost predstavlja nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove nabavke. Način amortizacije i obvezvrjeđenja investicionih nekretnina je isti kao kod materijalnih osnovnih sredstava. Procjena obvezvrjeđenja vrši se godišnje.

Primjenjene stope amortizacije za investicione nekretnine su prikazane u sljedećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	
1. Poslovne zgrade i poslovne prostorije	1,5 - 3,0
2. Ostali građevinski objekti	2,0 - 4,0
3. Stanovi i kuće za stanovanje	1,5 - 4,0
4. Objekti za odmor	2,0 - 5,0

3.9 Finansijska sredstva

Finansijska sredstva se kod početnog priznavanja svrstavaju u sljedeće grupe:

- 3.9.1 Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha;
- 3.9.2 Finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća;
- 3.9.3 Krediti (pozajmice) i potraživanja;
- 3.9.4 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, direktne troškove transakcije (naknade plaćene zastupnicima, savjetnicima, berzanskim posrednicima, dažbine berzi i ostale dažbine povezane sa prenosom), a koje proizilaze neposredno iz kupovine ili izdavanja finansijskog sredstva.

Klasifikacija zavisi od namjere za koju su finansijska sredstva pribavljena. Finansijska sredstva su klasifikovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kada se hartije od vrijednosti drže u cilju ostvarivanja dobiti po osnovu trgovanja u kratkom vremenskom periodu. Kategorije sredstava raspoloživih za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća se koriste kada se odnosnom obavezom pasivno upravlja i / ili se ona vrednuje po amortizovanoj vrijednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.1 Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata uključuju:

- Finansijska sredstva za trgovanje; to su sredstva, za koja postoji tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti.
Finansijska sredstva, koja se kod priznavanja razvrstavaju u grupu po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata. To su sredstva za koje mora postojati tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja, ove investicije se ponovo mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja i realizovani dobiti i gubici se priznaju u bilansu uspjeha. U bilansu uspjeha se priznaju i sve dobijene dividende i kamate.

3.9.2 Finansijska sredstva koja se drže do dospelja

Finansijska sredstva, neizvedena sa fiksnim iznosom plaćanja ili iznosom plaćanja koji se može odrediti i fiksnim rokom dospelja, klasifikuju se kao ona koja se drže do dospelja ako osiguravajuće društvo ima namjeru i sposobnost da ih drži do dospelja. Ova ulaganja se pri početnom priznavanju vrednuju po nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost plaćene naknade za nabavku ulaganja. Svi troškovi transakcije nastali pri nabavci su uključeni u nabavnu vrijednost ulaganja.

Nakon početnog vrednovanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku korišćenjem metode efektivne kamatne stope (EKS). Kamate se priznaju u bilansu uspjeha.

Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Ukoliko se fer vrijednost tih sredstava privremeno poveća ili smanji ispod knjigovodstvene vrijednosti, ta promjena ne utiče na visinu tih sredstava, odnosno te se promjene ne priznaju u poslovnim knjigama.

Sredstava koja su klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospelja nije moguće prodati prije dospelja ili razvrstati u drugu grupu sredstava.

3.9.3 Krediti (pozajmice) i potraživanja

3.9.3.1 Krediti (pozajmice)

Kreditni su neizvedena finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva se početno priznaju po nabavnoj vrijednosti, koja je fer vrijednost plaćene naknade za pribavu sredstava. Svi troškovi transakcije nastali prilikom pribave se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva. Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu. Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.3.2 Potraživanja (nastavak)

Potraživanja svih vrsta se kod početnog priznavanja iskazuju u iznosima, koji proističu iz odgovarajućih isprava, uz pretpostavku, da će biti naplaćena.

Potraživanja, za koja postoji pretpostavka (vjerovatnoća), da neće biti naplaćena u cjelosti ili u određenom roku, iskazuju se kao sumnjiva i sporna potraživanja i vrši se obračun ispravke vrijednosti na teret poslovnih rashoda. Navedena ispravka vrijednosti se iskazuje na odvojenim kontima.

Sumnjiva potraživanja su potraživanja, za koja se sumnja, da neće biti izmirena u redovnom roku odnosno u cjelokupnom iznosu. U ta potraživanja uključujemo potraživanja od dužnika, koji su u stečaju, prinudnoj naplati. Sporna potraživanja su potraživanja, ako je za njih započet sudski postupak.

Potraživanja u stranoj valuti se preračunaju u domaću valutu po kursu na dan nastanka. Kursna razlika, koja nastaje do dana izmirenja ili do dana bilansa stanja, uzima se kao pozicija finansijskih prihoda ili finansijskih rashoda.

3.9.4 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Početno priznavanje finansijskih sredstva raspoloživih za prodaju se vrši po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mjere po fer vrijednosti, a efekti vrjednovanja se priznaju u kapitalu dok finansijsko sredstvo ne prestaje da se priznaje, kada će akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu biti priznat u bilansu uspjeha, ili dok se ne odredi da je finansijsko sredstvo obezvrijeđeno, kada se akumulirani gubitak priznaje u bilansu uspjeha iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo. Investicije u instrumente kapitala koje nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti odmjeravaju se po nabavnoj vrijednosti. Pojedinačna vrijednost takvih sredstava ne smije prelaziti EUR 500 hiljada odnosno, ukupna vrijednost tih sredstava ne smije prelaziti 1% stanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju pojedinog fonda za pokriće odnosno imovine za pokriće.

Preračuni finansijskih sredstava, koji su izraženi u stranim valutama, koja se utvrđuju po fer vrijednosti, priznaju se neposredno u kapitalu kao višak iz prevrjednovanja. Finansijska ulaganja u instrumente kapitala, izražene u stranim valutama, koji se utvrđuju po nabavnoj vrijednosti, ne preračunavaju se.

Društvo ima u toj grupi sredstava razvrstana sljedeća finansijska sredstva:

- tržišne akcije koje nijesu razvrstane u druge grupe sredstava,
- dužničke hartije od vrijednosti (tržišne), koje nijesu razvrstane u finansijska sredstva u posjedu do dospijeca za plaćanje i u pozajmice.

3.9.5 Izvedeni finansijski instrumenti

Društvo na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine nema izvedene finansijske instrumente.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.6 *Finansijska ulaganja u zavisna i pridružena društva*

Finansijska ulaganja u kapitalne Instrumente zavisnih društava (akcije, učešća) se u pojedinim računovodstvenim iskazima obračunavaju po nabavnoj vrijednosti. Ulaganja, izražena u stranim valutama, koja se utvrđuju po nabavnoj vrijednosti, ne preračunavaju se.

Finansijska ulaganja u kapitalne Instrumente pridruženih društava (akcije, učešća) se u pojedinim računovodstvenim iskazima obračunavaju po fer vrijednosti. To je objavljena cijena na aktivnom tržištu hartija od vrijednosti ili pak vrijednost po modelu procjene za nekotirajuće finansijske instrumente.

Dividende, koje su ostvarene u zavisnim i pridruženim društvima, priznaju se u poslovnom rezultatu, kada se stekne pravo na plaćanje.

3.9.7 *Obezvrjeđenje finansijskih sredstava*

Društvo kvartalno, a najmanje jednom godišnje, prilikom zaključenja poslovne godine utvrđuje, da li postoje nepristrasni indikatori obezvrjeđenja finansijskih sredstava. Pod nepristrasnim indikatorima obezvrjeđenja smatraju se: neplaćanje kamate ili glavnice, značajne finansijske teškoće izdavaoca, vjerovatnoća stečaja ili finansijske reorganizacije izdavaoca, nestanak aktivnog tržišta zbog finansijskih teškoća i drugi značajni podaci, koji ukazuju, da postoji mjerljivo smanjenje ocijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući privredne prilike u zemlji ili lokalnom okruženju izdavaoca.

Kod kapitalnih instrumenata se kao nepristrasni indikator obezvrjeđenja uzima:

- statutarne promjene kao što su stečaj, likvidacija;
- značajno smanjenje fer vrijednosti ispod nabavne vrijednosti za 40% i više;
- dugotrajno smanjenje fer vrijednosti neprekidno 9 mjeseci od dana kada se kapitalnim instrumentima fer vrijednost prvi put smanjila ispod nabavne vrijednosti i ostala niža cijeli period od 9 mjeseci i istovremeno se umanjila za više od 10% nabavne vrijednosti.

Kod dužničkih hartija od vrijednosti se kao nepristrasni dokaz o slabljenju uzima:

- statutarne promjene kao što su stečaj, likvidacija;
- kašnjenja u plaćanju i drugi značajni negativni događaji, povezani sa kreditnom sposobnošću izdavaoca.

Ako postoje dokazi (ispunjeni gore navedeni uslovi), finansijsko sredstvo bi trebalo obezvrijediti.

Za potraživanja iz poslova osiguranja od osiguranika, koji su pravna lica, u grupi osiguranja imovine, oblikuju se ispravke vrijednosti na osnovu sljedećih kriterijuma:

Za veće osiguranike – pravna lica koji imaju godišnju premiju veću od 1% garantne rezerve formira se ispravka vrijednosti na osnovu ocjena finansijskog položaja i platežne sposobnosti, pri čemu se osiguranik svrstava u grupe od A do D uz uvažavanje broja dana kašnjenja u plaćanju.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.7 Obezvrjeđenje finansijskih sredstava (nastavak)

Za ostale osiguranike - pravna lica koji imaju godišnju premiju manju od 1% garantne rezerve, ispravka vrijednosti potraživanja se formira u zavisnosti od starosne strukture potraživanja na sljedeći način:

Starosna struktura	Procenat ispravke potraživanja
Nedospjela i dospjela do 90 dana	0 %
Dospjela od 91 do 180 dana	25 %
Dospjela od 181 do 270 dana	50 %
Dospjela od 271 do 365 dana	75 %
Dospjela preko 365 dana	100 %

Navedene ispravke vrijednosti mogu se povećati, ukoliko postoje podaci o neispunjavanju obaveza osiguranika prema osiguravajućem društvu u proteklim godinama. U tom slučaju je potrebno dati pismeno obrazloženje.

Kod potraživanja od pravnih lica, kod kojih je objavljen stečajni postupak, bez obzira na starost potraživanja, ispravka vrijednosti formira se u visini od 100% iznosa potraživanja. Isto važi za potraživanja po osnovu sudske naplate. Kod potraživanja od pravnih lica, kod kojih je uvedeno prinudno poravnanje, ispravke vrijednosti se formiraju do visine poznatog procenta koji će biti otpisan nakon okončanja postupka.

Za potraživanja iz poslova osiguranja od osiguranika, koji su fizička lica, u grupi osiguranja imovinskog osiguranja, ispravke vrijednosti se formiraju na osnovu istih kriterijuma kao za pravna lica koja imaju godišnju premiju nižu od 1% garantovane rezerve.

3.10 Kapital

Kapital Društva čini: akcijski kapital, revalorizacije i druge rezerve, akumulirani gubitak prethodnih godina i dobit tekuće godine.

Adekvatnost kapitala

U skladu sa izmjenama Zakona o osiguranju kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke. Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital društva za osiguranje čine:

- 1) uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranja, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja;
- 3) rezerve iz dobiti;
- 4) prenesena dobit iz prethodnih godina.

Obračunati osnovni kapital umanjuje se za:

- 1) otkupljene sopstvene akcije;
- 2) nematerijalnu imovinu;
- 3) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine;
- 4) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10 Kapital (nastavak)

Adekvatnost kapitala (nastavak)

Dopunski kapital društva za osiguranje čine:

- 1) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) podređeni dužnički instrumenti;
- 3) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama;
- 4) druge kategorije.

Druge kategorije dopunskog kapitala su:

- 1) vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja osiguranja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5 % osigurane sume;
- 2) revalorizacijske rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi.

Društvo za osiguranje može u obračun dopunskog kapitala uključiti druge kategorije samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Iznos dopunskog kapitala ne može prelaziti 50% Iznosa osnovnog kapitala.

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za sljedeće odbitne stavke:

- 1) udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerkim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
- 2) ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
- 3) akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

3.11 Garantni kapital

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanim ovim Zakonom o osiguranju.

3.12 Ostala dugoročna rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili preuzetu) koja je rezultat prošlih događaja, gdje je vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban da se izmiri obaveza i može se dati pouzdana procjena iznosa obaveze.

Rezervisanja se oblikuju za sljedeće namjene:

- za jubilarne nagrade
- za neiskorišćene godišnje odmore i
- za otpremnine kod odlaska u penziju.

Vrijednost rezervisanja mora biti istovjetna sadašnjoj vrijednosti izdataka, koji su po očekivanju neophodni za izmirenje obaveze.

Ova rezervisanja se knjiže na osnovu aktuarskih obračuna.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13 Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano sa Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Osiguravajuće društvo mora za sve poslove osiguranja, koje obavlja, formirati odgovarajuća tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja, koje obavlja.

Osiguravajuće društvo mora formirati sljedeće vrste tehničkih rezervi:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete,
- matematičke rezerve,
- rezerve za izravnanje rizika za osiguranje kredita i
- rezervacije za neistekle rizike.

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisuje Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore.

U skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima Agencije za nadzor osiguranja Društvo je sastavilo pravilnike za formiranje svih potrebnih tehničkih rezervi koje proizilaze iz poslovanja osiguravajućeg društva.

3.14 Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG" br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 40/11, 14/12). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/04, br.40/08, br..86/09, 40/11, 14/12).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti. Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 9%.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15 Primanja zaposlenih

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

U Društvu ne postoji penzioni fond niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju CG ("Sl. list CG", br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 81/04, 29/05, 14/07, 47/07, 12/07, 13/07, 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 73/10, 40/11, 66/12).

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Kolektivnog ugovora, jubilarne nagrade, regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, obezbjeđuje pomoć zaposlenima, na predlog Sindikata, u propisanim slučajevima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

Otpremnine

Saglasno Kolektivnom ugovoru, zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana odlaska u penziju.

Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada se posebnom odlukom nadležnog organa u Društvu utvrđuje Program ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba (višak radnika). Kao poseban vid otpremnine postoji davanje u slučaju sporazumnog raskida radnog odnosa, kao način podsticanja smanjenja broja zaposlenih, uz njihovu saglasnost. U svim navedenim slučajevima isplatom otpremnine prestaju materijalne ili bilo kakve druge obaveze Društva prema zaposlenima koji su primili otpremninu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

4.1 Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

4.2 Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usled izloženosti rizicima od povreda ili bolesti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

4.3 Ugovori o osiguranju imovine

U vezi sa ugovorima o osiguranju imovine Društvo je izloženo rizicima od teže prirodne nepogode (poplave, olujnih vjetrova itd.), i rizicima od šteta za požare i kvarove opreme osiguranika. Za određene vrste ugovora Društvo ima ograničen broj šteta koje po polisi isplaćuje ili ograničenu ukupnu sumu koju isplaćuje po polisi u toku godine.

4.4 Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Tržišni rizik obuhvata rizik od deviznih kolebanja, rizik kamatnih stopa, fer vrijednosti i rizik cijena. Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora. Odbor direktora donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizikom, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i ulaganje viška likvidnih sredstava.

Društvo je izloženo deviznom riziku koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik proističe iz obračuna i uplata šteta u inostranstvu i aktuelnih priznatih obaveza.

Devizni rizik se javlja kada se buduće trgovinske transakcije i priznata sredstva i obaveze denominuju u valuti koja nije funkcionalna valuta Društva. Rukovodstvo je zaduženo da rukovodi neto pozicijom u svakoj stranoj valuti.

4.5 Kreditni rizik

Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta. Društvo ima politike kojima se ograničava obim kreditnog izlaganja prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Društvo je izloženo kreditnom riziku, koji predstavlja rizik da suprotna strana neće biti sposobna da plati pun iznos duga po dospelju. Područja u kojima je Društvo izloženo kreditnom riziku su:

- udio reosiguravača u obavezama po osnovu osiguranja,
- potraživanja od reosiguravača po osnovu već isplaćenih šteta,
- potraživanja od potpisnika ugovora o osiguranju,
- potraživanja od posrednika pri osiguranju.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

4.6 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

4.7 Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj (fer) vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim pojedinačnim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

5. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA 2011. I 2010. GODINE

Rukovodstvo Društva je identifikovalo greške koje utiču na periode prije najranijeg prikazanog uporednog perioda odnosno 1. januara 2011. godine. Korekcija početnog stanja nepokrivenog gubitka na dan 1. januara 2011. godine u iznosu EUR 715 hiljada odnosi se na efekat korekcije greške identifikovane u 2012. godini, koja se odnosi na nepriznati iznos obezvrjeđenja vrijednosti investicija u toku, obzirom da je indikator obezvrjeđenja vrijednosti navedenih investicija postojao i u periodu prije najranijeg prikazanog uporednog perioda odnosno 1. januara 2011. godine. Efekat korekcije navedene greške na nepokrivenom gubitku Društva na dan 1. januara 2011. godine prikazan je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	<u>1. januara 2011 Nepokriveni gubitak</u>
Nepokriveni gubitak po prethodno usvojenim i objavljenim finansijskim izvještajima Društva za 2010. godinu	(11.096)
Obezvrjeđenje vrijednosti investicija u toku	<u>(715)</u>
Stanje, 1. januara 2011. godine, korigovano	<u>(11.811)</u>

Pored toga, rukovodstvo Društva je identifikovalo greške koje se odnose se na obračunski period koji se završava 31. decembra 2011. godine u neto iznosu EUR 429 hiljada. Identifikovane greške se odnose na:

- nepriznati iznos obezvrjeđenja vrijednosti investicionih nekretnina u iznosu od EUR 310 hiljada;
- priznavanje kapitalne dobiti od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od EUR 137 hiljada; i
- priznavanje pripadajućeg poreza na kapitalnu dobit od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od EUR 19 hiljada.

Efekti korekcija navedenih grešaka na nepokrivenom gubitku na dan 31. decembra 2011. godine i bilansu uspjeha Društva za godinu završenu 31. decembra 2011. godine prikazani su u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR	<u>Godina završena 31. decembra 2011 Bilans uspjeha</u>	<u>31. decembar 2011 Nepokriveni Gubitak</u>
Neto gubitak/nepokriveni gubitak po prethodno usvojenim i objavljenim finansijskim izvještajima Društva za 2011. godinu	945	(10.151)
Korekcija početnog stanja po osnovu identifikovane greške u finansijskim izvještajima Društva za 2010. godinu	-	(715)
Korekcije grešaka za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine:		
Obezvrjeđenje vrijednosti investicionih nekretnina	(310)	(311)
Kapitalna dobit od prodaje investicionih nekretnina	(137)	(136)
Porez na kapitalnu dobit od prodaje investicionih nekretnina	<u>19</u>	<u>19</u>
Ukupne korekcije za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine	<u>(428)</u>	<u>(428)</u>
Stanje, 1. januara 2012. godine, korigovano	<u>517</u>	<u>(11.294)</u>

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

5. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA 2011. I 2010. GODINE (nastavak)

Efekt korekcija pojedinačnih bilansa stanja Društva na dan 31. decembra 2011. i 2010. godine prikazani su u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	31.12.2010	Korekcije	31.12.2010 poslije korekcije	31.12.2011	Korekcije	31.12.2011 poslije korekcije
AKTIVA						
Nematerijalna imovina	131		131	74		74
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	11.080	(715)	10.365	8.891	(715)	8.176
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi	15.932		15.932	18.461	(230)	18.231
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	3.030		3.030	3.030		3.030
Dugoročna finansijska ulaganja	18.962		18.962	21.491		21.261
Kratkoročna finansijska ulaganja	4.259		4.259	9.566		9.566
Gotovinska sredstva	8.575		8.575	370		370
Kratkoročna potraživanja	8.821		8.821	10.682	19	10.701
Kratkoročna sredstva	17.396		17.396	11.052		11.071
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	2.137		2.137	2.646		2.646
Aktivna vremenska razgraničenja	2.937		2.937	2.001		2.001
Odložena poreska sredstva	-		-	58		58
Ukupna aktiva	56,902	(715)	56,187	55,779	(926)	54,853

U hiljadama EUR	31.12.2010	Korekcije	31.12.2010 poslije	31.12.2011	Korekcije	31.12.2011 poslije
PASIVA						
Akcijski kapital-obične akcije	17,032		17,032	17,033		17,032
Osnovni kapital	17,032		17,032	17,032		17,032
Revalorizacione rezerve	270		270	(476)		(469)
Preneseni gubitak	(11,096)		(11,811)	(10,151)		(11,294)
- Preneseni gubitak iz prethodnih godina	(6,250)		(6,250)	(11,096)	(715)	(11,811)
- (Gubitak) / Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine	(4,846)	(715)	(5,561)	945	(428)	517
Rezerve	(10,826)		(11,541)	(10,620)		(11,763)
Bruto tehničke rezerve	40,433		40,433	37,638		37,638
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja						
životnih osiguranja	3,080		3,080	-		-
Ostala rezervisanja	472		472	385		385
Rezervisanja	43,985		43,985	38,023		38,023
Kratkoročne obaveze	6,382		6,382	11,016		11,016
Druge finansijske obaveze	149		149	166		166
Obaveze za odloženi porez	131		131	164		164
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja	280		280	330		330
Pasivna vremenska razgraničenja	49		49	-	217	217
Ukupna pasiva	56,902	(715)	56,187	55,781	(926)	54,855

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

5. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA 2011. I 2010. GODINE (nastavak)

Efekti korekcija grešaka na pojedinačnom bilansu uspjeha Društva za godinu završenu na dan 31. decembra 2011. prikazani su u narednoj tabeli

U hiljadama EUR	2011	Korekcije	2011 (Korigovano)
Obračunate bruto premije osiguranja	29.401		29.401
Primijene premije saosiguranja	4		4
Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja	(766)		(766)
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	(5.357)		(5.357)
Promjene bruto prenosnih premija	796		796
Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio	(45)		(45)
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio	42		42
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	24.075		24.075
Neto prihodi od ostalih usluga	1.909		1.909
POSLOVNI PRIHODI	25.984		25.984
Obračunate bruto naknade šteta	(17.522)		(17.522)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	298		298
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(100)		(100)
Umanjenje za udio saosig., reosig. i retraces. naknadama šteta	1.445		1.445
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	3.091		3.091
	487		487
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	(893)		(893)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	(255)		(255)
Rashodi naknada šteta	(13.449)		(13.449)
Promjena rezervisanja za izravanje rizika	(240)		(240)
Promjena drugih tehničkih rezervisanja	15		15
Promjene neto tehničkih rezervisanja	(225)		(225)
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	(3.205)		(3.205)
POSLOVNI RASHODI	(16.879)		(16.879)
DOBIT - BRUTO POSLOVNI REZULTAT	9.105		9.105
Troškovi sticanja osiguranja	(6.018)		(6.018)
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(728)		(728)
Amortizacija	(227)		(227)
Troškovi rada	(1.300)		(1.300)
Materijalni troškovi	(107)		(107)
Ostali troškovi usluga	(683)		(683)
Drugi troškovi	(210)		(210)
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	(9.273)		(9.273)
DOBIT/(GUBITAK) - NETO POSLOVNI REZULTAT	(168)		(168)
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	1.551	(137)	1.414
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	(788)	(310)	(1.098)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sred. tehničkih rezervi	763	(447)	316
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sred.tehni. rezervi	465	19	484
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sred. tehni. rezervi	(37)		(37)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	428	19	447
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA	1.191	(428)	763
DOBIT REDOVNOG POSLOVANJA	1.023	(428)	595
POREZ NA DOBIT	(78)		(78)
NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU	945	(428)	517

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

6. PRIHOD OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

U hiljadama EUR

			<u>2012</u>
Vrste osiguranja	<u>Bruto premija</u>	<u>Udlo sa/re- osiguranja</u>	<u>Neto premija</u>
Osiguranje nezgode	5.881	(133)	5.748
Zdravstveno osiguranje	479	-	479
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	2.482	(76)	2.406
Osiguranje šinskih vozila	187	(129)	58
Osiguranje aviona - kasko	342	(311)	31
Osiguranje plovila - kasko	246	(238)	8
Osiguranje prevoza robe	206	(130)	76
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	2.102	(1.613)	489
Ostala imovinska osiguranja	2.242	(1.398)	844
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	12.378	(303)	12.075
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	137	(125)	12
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	180	(154)	26
Opšte osiguranje od odgovornosti	398	(162)	236
Osiguranje kaucija	16	-	16
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	9	(5)	4
Ukupno	27.285	(4.777)	22.508

U hiljadama EUR

			<u>2011</u>
Vrste osiguranja	<u>Bruto premija</u>	<u>Udlo sa/re- osiguranja</u>	<u>Neto premija</u>
Osiguranje nezgode	5.610	(112)	5498
Zdravstveno osiguranje	494	-	494
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	2.798	(151)	2.647
Osiguranje šinskih vozila	187	(155)	32
Osiguranje aviona - kasko	1.033	(980)	53
Osiguranje plovila - kasko	59	(56)	3
Osiguranje prevoza robe	325	(211)	114
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	2.259	(1.744)	515
Ostala imovinska osiguranja	2.044	(1.052)	992
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	12.993	(374)	12.619
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	901	(835)	66
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	178	(153)	25
Opšte osiguranje od odgovornosti	494	(291)	203
Osiguranje kredita	7	-	7
Osiguranje kaucija	13	(3)	10
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	6	(6)	0
Ukupno	29.401	(6.123)	23.278

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

7. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

U hiljadama EUR	2012	2011
Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja Naplaćena sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu premija (napomena 18.2)	1.121	1.389
	108	520
Ukupno	1.229	1.909

Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja uključuju sljedeće vrste usluga:

U hiljadama EUR	2012	2011
Prihodi prodaje zelenih kartona	455	511
Prihodi od usluga procjene šteta	51	43
Prihodi od provizija reosiguranja	536	748
Prihodi od provizija saosiguranja	79	87
Ukupno	1.121	1.389

8. RASHODI NAKNADA ŠTETA

U hiljadama EUR	2012	2011
Obračunate bruto naknade šteta	(15.479)	(16.093)
Troškovi vezani za isplatu šteta	(1.367)	(1.429)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	372	298
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(70)	(100)
Umanjenje za udio reosiguravača	1.421	1.368
Umanjenje za udio saosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	171	77
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)	1.213	3.091
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)	560	487
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)	380	(893)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	667	(255)
Ukupno	(12.132)	(13.449)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

8. RASHODI NAKNADA ŠTETA (nastavak)

U hiljadama EUR	2012		
	Bruto štete	Udlo reosiguranja	Neto štete
Vrste osiguranja			
Osiguranje nezgode	5.200	-	5.200
Zdravstveno osiguranje	196	-	196
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	1.960	(4)	1.956
Osiguranje šinskih vozila	23		23
Osiguranje aviona - kasko	310	(279)	31
Osiguranje plovila - kasko	15	(8)	7
Osiguranje prevoza robe	11	-	11
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.241	(548)	693
Ostala imovinska osiguranja	953	(249)	704
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	6.852	(314)	6.538
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	8	-	8
Opšte osiguranje od odgovornosti	63	(19)	44
Osiguranje kredita	9	-	9
Osiguranje kaucija	5	-	5
Ukupno	16.846	(1.421)	15.425

U hiljadama EUR	2011		
	Bruto štete	Udlo reosiguranja	Neto štete
Vrste osiguranja			
Osiguranje nezgode	4.821	-	4.821
Zdravstveno osiguranje	241	-	241
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	2.113	(14)	2.099
Osiguranje plovila - kasko	60	(47)	13
Osiguranje prevoza robe	5	-	5
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	510	(216)	294
Ostala imovinska osiguranja	833	(158)	675
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	8.826	(889)	7.937
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	28	(26)	2
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	15	-	15
Opšte osiguranje od odgovornosti	36	(8)	28
Osiguranje kredita	12	-	12
Osiguranje kaucija	7	(10)	(3)
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	15	-	15
Ukupno osiguranja imovine	17.522	(1.368)	16.154

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

9. PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

U hiljadama EUR	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Promjena rezervisanja za izravnaje rizika	1.745	(240)
Promjene drugih tehničkih rezervisanja	<u>(82)</u>	<u>15</u>
Ukupno	<u>1.663</u>	<u>(225)</u>

Zakon o osiguranju ("Sl. list CG", br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12) koji je stupio na snagu 17. avgusta 2012. godine ne zahtijeva od društava za osiguranje dalju obavezu formiranja rezervi za izravnaje rizika za ostale vrste neživotnih osiguranja, osim za poslove kreditnog osiguranja, pod uslovom da je društvo za osiguranje odlučilo da ne postoji dalja potreba formiranja istih.

Društvo je donijelo odluku da ne postoji dalja potreba formiranja rezervi za izravnaje rizika za ostale vrste neživotnih osiguranja, osim za poslove kreditnog osiguranja i u skladu sa navedenim, sve rezerve po navedenom osnovu ukinute su u korist bilansa uspjeha za godinu koja se završava 31. decembra 2012. u iznosu EUR 1.745 hiljada.

10. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

U hiljadama EUR	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Troškovi za preventivu	675	278
Garantni fond	393	687
Troškovi nadzornog organa	291	279
Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja (napomena 18.2)	194	1.961
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja za udjele u naknadama šteta (napomena 18.3)	119	-
Ostali troškovi	<u>81</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>1.753</u>	<u>3.205</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

11. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

11.1 Troškovi sticanja osiguranja

U hiljadama EUR	2012	2011
Troškovi pribave osiguranja	1.713	1.723
Amortizacija	251	228
Troškovi usluga saobraćaja i veza	1.287	1.168
Troškovi premija osiguranja	852	757
Zakupnine	91	49
Ostali troškovi usluga	50	98
Troškovi pribave osiguranja	1.150	836
Amortizacija	368	343
Troškovi zarada	113	48
Troškovi poreza i doprinosa na zarade	45	34
Ostali troškovi rada	25	49
Troškovi usluga fizičkih lica koji ne obavljaju djelatnost	19	16
Troškovi reprezentacije, reklame, sajmovi	107	91
Troškovi materijala i energije	120	81
Troškovi usluga održavanja	24	39
Povrat troškova vezanih za radni odnos	150	246
Troškovi intelektualnih i ličnih usluga	251	212
Ukupno	6.616	6.018

11.2 Troškovi rada

U hiljadama EUR	2012	2011
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	799	805
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	535	495
Drugi troškovi rada	66	-
	1.400	1.300

11.3 Materijalni troškovi

U hiljadama EUR	2012	2011
Troškovi kancelarijskog materijala	58	54
Troškovi energije	54	49
Drugi troškovi materijala	9	4
	121	107

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

11. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

11.4 Ostali troškovi usluga

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Troškovi konsultantskih usluga	322	248
Zakupnine	30	15
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	46	53
Premije osiguranja	33	39
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	175	77
Troškovi drugih usluga	290	251
Ukupno	<u>896</u>	<u>683</u>

12. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

U hiljadama EUR

	<u>2012</u>	<u>2011</u> (Korigovano)
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi:		
- Prihodi od kamata	658	977
- Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza	65	119
- Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku	2	3
- Kapitalni dobici po osnovu otuđenja investicionih nekretnina	317	128
- Prihodi od zakupa investicionih nekretnina	154	138
- Drugi prihodi	51	49
	<u>1.247</u>	<u>1.414</u>
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi:		
- Rashodi kamata	(23)	(25)
- Obezvrjeđenje vrijednosti hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji	(454)	(255)
- Amortizacija investicionih nekretnina	(91)	(129)
- Neposredni poslovni rashodi investicionih nekretnina	(20)	(52)
- Obezvrjeđene vrijednosti investicionih nekretnina	(472)	(627)
- Ostali rashodi ulaganja	(5)	(10)
	<u>(1.065)</u>	<u>(1.098)</u>
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	<u>182</u>	<u>316</u>
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	604	484
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi:		
- Obezvrjeđenje vrijednosti ulaganja u kapital povezanih pravnih lica (napomena 16.5)	(2.900)	-
- Ostali neposlovni i vanredni rashodi	(81)	(37)
	<u>(2.981)</u>	<u>(37)</u>
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	<u>(2.377)</u>	<u>447</u>
Ukupno	<u>(2.195)</u>	<u>763</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

12. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (nastavak)

Obezvrjeđenje vrijednosti ulaganja u kapital povezanih pravnih lica za godinu završenu 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 2,900 hiljada odnosi se na obezvrjeđenje vrijednosti plasmana u povezano pravno lice "Lovćen auto" A.D., Podgorica u iznosu EUR 2.900 hiljada (napomena 16).

13. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Porez na dobit - tekući porez	-	23
Porez na dobit - odloženi porez	<u>46</u>	<u>55</u>
Ukupno	<u>46</u>	<u>78</u>

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Dobit u bilansu uspjeha prije oporezivanja	<u>569</u>	<u>595</u>
Poreska stopa 9%	51	54
Troškovi koji se ne priznaju u poreske svrhe	35	112
Poreski krediti na ime prenosa gubitaka	(44)	(69)
Ostale promjene	<u>4</u>	<u>19</u>
	<u>46</u>	<u>78</u>

Odložene poreske obaveze odnose se na privremene razlike između osnovice po kojoj se nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema i investicione nekretnine priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Društva.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine se odnose na softvere i licence. Kretanje na nematerijalnim ulaganjima za godine završene 31. decembra 2012. i 2011. prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januara	983	981
Nove nabavke	37	2
Stanje, 31. decembar	1.020	983
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januara	(909)	(850)
Amortizacija	(32)	(59)
Stanje, 31. decembra	(941)	(909)
Neto sadašnja vrijednost na dan 31. decembra	79	74

**15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE
DJELATNOSTI OSIGURANJA**

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
		(Korigovano)
Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	9.132	9.094
Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	2.819	2.643
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji	5	7
	11.956	11.744
Ispravka vrijednosti:	(4.005)	(3.568)
Ukupno	7.951	8.176

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE
DJELATNOSTI OSIGURANJA (nastavak)

U hiljadama EUR (Korigovano)	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala materijalna imovina	Investicije u toku	Avansi	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje, 1. januara 2011.	59	10.648	2.476	159	1.320	53	14.715
Korekcija početnog stanja (napomena 5)	-	-	-	-	(715)	-	(715)
Nove nabavke	-	8	167	6	8	10	199
Donos sa investicionih nekretnina (napomena 16.5)	-	-	-	-	715	-	715
Prenos na povezano lice	-	(1.542)	-	-	-	-	(1.542)
Prodaja u toku godine	-	-	-	-	(1.321)	(63)	(1.384)
Prenos na dugoročna finansijska ulaganja (napomena 16.4)	-	(5)	-	(165)	-	-	(170)
Smanjenja	-	(74)	-	-	-	-	(74)
Stanje, 31. decembra 2011.	59	9.035	2.643	-	7	-	11.744
Nove nabavke	24	13	182	-	-	-	219
Umanjenja - ostalo	-	-	(4)	-	-	-	(4)
Stanje, 31. decembra 2012.	83	9.048	2.821	-	7	-	11.959
Ispravka vrijednosti							
Stanje, 1. januara 2011.	-	2.209	1.426	-	-	-	3.635
Amortizacija	-	135	364	-	-	-	499
Prenos na povezano lice	-	(559)	-	-	-	-	(559)
Smanjenja	-	(7)	-	-	-	-	(7)
Stanje, 31. decembra 2011.	-	1.778	1.790	-	-	-	3.568
Amortizacija	-	136	308	-	-	-	444
Smanjenja	-	-	(4)	-	-	-	(4)
Stanje, 31. decembra 2012.	-	1.914	2.094	-	-	-	4.008
Neto sadašnja vrijednost							
Stanje, 31. decembra 2011.	59	7.257	853	-	7	-	8.176
Stanje, 31. decembra 2012.	83	7.134	727	-	7	-	7.951

Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, koji je potpisan 25. januara 2011. godine, Društvo je izvršio prenos ulaganja sredstava tehničke rezerve za životna osiguranja na Lovćen-životna osiguranja A.D., Podgorica u koje spadaju građevinski objekti, odnosno poslovni prostori neto sadašnje vrijednosti EUR 983 hiljade.

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011. (Korigovano)
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		
- Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti	6.440	7.651
- Akcije	618	1.125
- Dugoročni depoziti	250	245
- Ostala dugoročna finansijska ulaganja	670	670
- Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	6.452	9.040
- Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina - finansijski lizing	2.964	852
	17.394	19.583
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	1.330	3.030
Ukupno	18.724	22.613

16.1 Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Obveznice NLB Montenegrobanke AD, Podgorica	-	1.850
Obveznice izdate od države Crne Gore	6.440	5.801
Ukupno	6.440	7.651

Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, koji je potpisan 25. januara 2011. godine, Društvo je izvršilo prenos ulaganja sredstava tehničke rezerve za životna osiguranja na Lovćen-životna osiguranja A.D., Podgorica u koje spadaju obveznice u iznosu EUR 150 hiljada.

Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 6.440 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 5.801 hiljada) odnose se na obveznice koje je izdalo Ministarstvo finansija Crne Gore u iznosu od EUR 6.087 hiljada, odnosno EUR 353 hiljada čiji je rok dospelja 14. septembra 2015. godine i 8. aprila 2016. godine. Obveznice nose prinos od 7,875% i 7,25% na godišnjem nivou. Ukupna nominalna vrijednost obveznica na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 6.250 hiljada.

Obveznice sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu EUR 1.850 hiljada dospijevaju u 2013. godini i prezentovane su u okviru Kratoročnih finansijskih ulaganja (Napomena 17).

16.2 Akcije

Ulaganja u kapital drugih pravnih lica - akcije na dan 31. decembra 2012. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

U hiljadama EUR	Procenat učešća	31.12.2012.	31.12.2011.
Prva banka Crne Gore - osnovana 1901 A.D., Podgorica	2.3181	486	884
Invest banka Montenegro A.D., Podgorica	0.2895	44	98
Societe Generale banka Montenegro A.D., Podgorica	0.0982	20	20
Akcionarsko društvo za reosiguranje Dunav RE, Beograd - Republika Srbija	0.7780	67	122
NLB Montenegrobanka A.D., Podgorica	0.0061	1	1
Ukupno		618	1.125

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

16.2 Akcije (nastavak)

Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, koji je potpisan 25. januara 2011. godine, Društvo je izvršilo prenos ulaganja sredstava tehničke rezerve za životna osiguranja na Lovćen-Životna osiguranja A.D., Podgorica u koje spadaju ulaganja u kapital drugih pravnih lica - akcije u iznosu EUR 407 hiljada.

16.3 Dugoročni depoziti

Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, koji je potpisan 25. januara 2011. godine, Društvo je izvršilo prenos ulaganja sredstava tehničke rezerve za životna osiguranja na Lovćen-Životna osiguranja A.D., Podgorica u koje spadaju dugoročni depoziti u iznosu EUR 200 hiljada.

Dugoročni depoziti u iznosu od EUR 250 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine odnosi se na oročen depozit kod Crnogorske komercijalne banke A.D., Podgorica sa dospeljećem na dan 1. januara 2014. godine i kamatnom stopom od 3,5% na godišnjem nivou.

16.4 Ostala dugoročna finansijska ulaganja

Ostala dugoročna finansijska ulaganja na dan 31. decembar 2012. i 2011. godine u iznosu EUR 500 hiljada odnose se na plasman kod Udruženja - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore ("Udruženje"). Svi članovi Udruženja plasirali su Udruženju isti iznos sredstava, koje je ta sredstva položilo u vidu depozita kod Societe Generale Banka Montenegro A.D., Podgorica. Ova sredstva služe kao za izdavanje kontragarancije na isti iznos radi garantovanja Consil of Bureaux of the IMI Green Card System, Brussels, Belgium za poslove osiguranja po osnovu zelene karte.

Odnosno, Udruženje u ulozi Biroa zelene karte garantuje za naknadu štete koje vozila crnogorskih registarskih oznaka počine u inostranstvu, te za naknadu šteta koje na teritoriji Crne Gore počine vozači vozila inostranih registarskih oznaka. Udruženje garantuje da će domaća društva za osiguranje izvršavati svoje obaveze prema društvima i biroima u stranim zemljama, po osnovu šteta prouzrokovanih od strane osiguranika tih domaćih društava za osiguranje.

Po osnovu ovog depozita Društvo ne ostvaruje prihode od kamate iako su sredstva deponovana po kamatnoj stopi od 5,6%. Međutim, kako Udruženje plaća troškove izdavanja garancije u iznosu od 4,5% prihodi od kamate služe za pokriće tih troškova. Rok važenja garancije je 16. januar 2016. godine pa su i sredstva deponovana do istog datuma.

Takođe, ostala dugoročna finansijska ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine uključuju umjetnička djela u iznosu EUR 170 hiljada.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

16.5 Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

U hiljadama EUR (Korigovano)	Zemljište	Građevinski objekti	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2011.	452	9.453	715	10.620
Povećanje	1.323	79	49	1.451
Prenos	49	-	(49)	-
Prodaja	-	(1.221)	-	(1.221)
Prenos na Lovćen-Životna osiguranja A.D., Podgorica	-	(222)	-	(222)
Prenos na Nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (Napomena 15)	-	-	(715)	(715)
Stanje, 31. decembra 2011.	1.824	8.089	-	9.913
Povećanje	65	88	51	204
Prodaja	-	(2.577)	-	(2.577)
Stanje, 31. decembra 2012.	1.889	5.600	51	7.540
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2011.	-	554	-	554
Obezvrjeđenje (Napomena 5)	-	310	-	310
Prodaja	-	(119)	-	(119)
Prenos na Lovćen-Životna osiguranja A.D., Podgorica	-	(1)	-	(1)
Amortizacija	-	129	-	129
Stanje, 31. decembra 2011.	-	873	-	873
Obezvrjeđenje	472	-	-	472
Prodaja	-	(348)	-	(348)
Amortizacija (Napomena 12)	-	91	-	91
Stanje, 31. decembra 2012.	472	616	-	1.088
Neotpisana vrijednost				
Stanje, 31. decembra 2012.	1.417	4.984	51	6.452
Stanje, 31. decembra 2011.	1.824	7.216	-	9.040

Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, koji je potpisan 25. januara 2011. godine, Društvo je izvršio prenos ulaganja sredstava tehničke rezerve za životna osiguranja na Lovćen-Životna osiguranja A.D., Podgorica u koje spadaju investicione nekretnine - građevinski objekti neto sadašnje vrijednosti EUR 221 hiljadu.

Pregled neto ostvarnog rezultata po osnovu investicionih nekretnina prikazan je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Prihodi od izdavanja investicionih nekretnina	154	144
Rashodi poreza na imovinu	(24)	(44)
Amortizacija investicionih nekretnina	(91)	(129)
Ukupno	39	(29)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

16.6 Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina - finansijski lizing

Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina od fizičkih lica na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 3.156 hiljada (31. decembra 2011: EUR 899 hiljada) u cjelosti se odnose na prodane investicione nekretnine - stambene objekte u Nikšiću u skladu sa ugovorima o prodaji nepokretnosti kojima je precizirano sljedeće:

- plaćanje se vrši u jedankim mjesečnim ratama;
- period opiate je od 10 do 20 godina;
- prosječna interna stopa prinosa iznosi 3% na godišnjem nivou;

nakon naplate posljednje rate, vlasništvo nad stambenim objektima prelazi na kupca.

U pregledu koji slijedi prikazana su dugoročna potraživanja sa stanjem na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine:

(Iznosi u EUR)	<u>31. decembar 2012.</u>	<u>31. decembar 2011.</u>
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga:		
- bruto ulaganja (glavnica i buduće kamate)	3.156	899
- buduće kamate (Napomena 24)	(659)	(217)
	<u>2.497</u>	<u>682</u>
Minus: obezvrjeđenje vrijednosti	-	-
	<u>2.497</u>	<u>682</u>
Minus: Tekuće dospjeće (Napomena 18.5)	(192)	(47)
	<u>2.305</u>	<u>635</u>

Dospjeće dugoročnih potraživanja po osnovu lizinga sa stanjem na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine prikazano je u narednoj tabeli:

	<u>31. decembar 2012</u>	<u>31. decembar 2011</u>
- do jedne godine	192	47
- od jedne do dvije godine	175	47
- od dvije do tri godine	175	47
- od tri do četiri godine	175	47
- od četiri do pet godina	175	47
- od pet godina do deset godina	861	234
- od deset do petnaest godina	943	234
- od petnaest do dvadeset godina	460	196
	<u>3.156</u>	<u>899</u>

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.****16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)****16.7 Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva**

Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva odnose se na sljedeća ulaganja:

U hiljadama EUR	Procenat učešća	31.12.2012	31.12.2011
Akcionarsko društvo za osiguranje Lovćen-životna osiguranja, Podgorica	100%	1.280	1.280
Lovćen auto A.D., Podgorica	100%	2.900	1.700
Nacionalni biro osiguravača Crne Gore	16,67%	50	50
		<u>4.230</u>	<u>3.030</u>
Ispravka vrijednosti:		(2.900)	-
Ukupno		<u>1.330</u>	<u>3.030</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, akcijski kapital Lovćen auto A.D., Podgorica je bio sastavljen od 290.000 običnih akcija nominalne vrijednosti od EUR 10 tj. EUR 2.900 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 1.700 hiljada).

Društvo je Odlukom Odbora Direktora br. 767/1 od 30. novembra 2012. godine izvršilo dokapitalizaciju Lovćen auta A.D., Podgorica konverzijom dospjelih nenaplativih potraživanja Društva, odnosno obaveza Lovćen auto A.D., Podgorica prema Društvu.

U decembru 2012. godine, Lovćen auto A.D., Podgorica je registrovalo novu emisiju akcija. Ukupan iznos konverzije obaveza u kapital iznosio je EUR 1.200 hiljada. Komisija za hartije od vrijednosti donijela je Odluku 02/6e-34/4-12 o uspjehu emisije akcija putem konverzije obaveza 28. decembra 2012. godine.

17. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Kratkoročni depoziti kod banaka	7.700	8.500
Druga kratkoročna finansijska ulaganja	-	566
Obveznice	<u>1.850</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>9.550</u>	<u>9.066</u>

17.1 Kratkoročni depoziti kod banaka

Kratkoročni depoziti kod banaka prikazani su u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR	Period dospjeća	Kamatna stopa (%)	31.12.2012.	31.12.2011.
Crnogorska komercijalna banka A.D., Podgorica	3 dana	0,5	2.000	800
Societe Generale banka Montenegro A.D., Podgorica	3/67 dana	0,3-6,5	2.500	500
Prva Banka Crne Gore - osnovana 1901 A.D., Podgorica	360 dana	5,9	100	-
NLB Montenegro banka A.D., Podgorica	3/272 dana	0,5-5,75	<u>3.100</u>	<u>7.200</u>
Ukupno			<u>7.700</u>	<u>8.500</u>

Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, koji je potpisan 25. januara 2011. godine, Društvo je izvršilo prenos ulaganja sredstava tehničke rezerve za životna osiguranja na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica u koje spadaju kratkoročni depoziti u iznosu od EUR 1.393 hiljade.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.****17. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)****17.2 Druga kratkoročna finansijska ulaganja**

Na dan 31. decembra 2011. godine na drugim kratkoročnim finansijskim ulaganjima nalazi se iznos od EUR 566 hiljada potraživanja od Udruženja osiguravajućih organizacija Srbije i Crne Gore sa godišnjom kamatnom stopom od 6,25%.

17.3 Obveznice

Obveznice sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od EUR 1.850 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 0) odnose se na obveznice koje je izdala NLB Montenegrobanke A.D., Podgorica čiji je rok dospelja 22. novembra 2013. godine. Obveznice nose prinos od 6.5% na godišnjem nivou. Ukupna nominalna vrijednost obveznica na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 1.850 hiljada.

18. KRATKOROČNA SREDSTVA

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Gotovinska sredstva	171	370
Kratkoročna potraživanja		
- Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	3.744	4.362
- Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta	1.591	1.263
- Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja	322	238
- Kratkoročna potraživanja iz finansiranja	2.000	1.360
- Druga kratkoročna potraživanja	2.108	2.628
	<u>9.765</u>	<u>9.851</u>
Ukupno	<u>9.936</u>	<u>10.221</u>

18.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Žiro račun	154	332
Devizni račun	16	36
Blagajna	1	2
Ukupno	<u>171</u>	<u>370</u>

Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, koji je potpisan 25. januara 2011. godine, Društvo je izvršilo prenos ulaganja sredstava tehničke rezerve za životna osiguranja na Lovćen-životna osiguranja A.D., Podgorica, u koje spadaju sredstva na žiro računima u iznosu EUR 32 hiljade.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

18. KRATKOROČNA SREDSTVA (nastavak)

18.2 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odnose se na:

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Potraživanja po osnovu premija osiguranja	9.889	10.517
Ostala potraživanja	5	4
	<u>9.894</u>	<u>10.521</u>
Ispravka vrijednosti	(6.150)	(6.159)
	<u>(6.150)</u>	<u>(6.159)</u>
Ukupno	3.744	4.362

Starosna struktura dospjelih potraživanja od kupaca sa stanjem na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine prikazana je u sljedećem pregledu:

Dani kašnjenja	% Ispravke vrijednosti	31. decembar 2012.		31. decembar 2011.	
		Ukupno	Ispravka vrijednosti	Ukupno	Ispravka vrijednosti
od 0-90		2.997		3.376	
od 91-180	0,25	584	146	701	175
od 181-270	0,50	468	234	672	336
od 271-365	0,75	279	209	481	361
preko 365	1,00	5.561	5.561	5.287	5.287
		<u>9.889</u>	<u>6.150</u>	<u>10.517</u>	<u>6.159</u>

Kretanje na obezvrjeđenju vrijednosti potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja prikazano je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR	2012	2011
Stanje, na početku perioda/godine	6.159	5.098
Prihodi od naplaćenih spornih potraživanja (napomena 10)	(108)	(520)
Troškovi ispravke vrijednosti u toku godine (napomena 6)	194	1.919
Otpis potraživanja	(95)	(338)
	<u>6.150</u>	<u>6.159</u>

18.3 Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta

U nastavku je prikazana struktura kratkoročnih potraživanja na udjele u naknadama šteta.

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta iz reosiguranja - povezana lica	934	615
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta iz reosiguranja - ostali	688	585
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta iz saosiguranja	89	63
	<u>1.711</u>	<u>1.263</u>
Ispravka vrijednosti	(119)	-
	<u>(119)</u>	<u>-</u>
Ukupno	1.592	1.263

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

18. KRATKOROČNA SREDSTVA (nastavak)

18.4 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja

Kratkoročna potraživanja iz finansiranja odnose se na:

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Potraživanja od strateških partnera	1.867	1.269
Ispravka vrijednosti:	(112)	(116)
	<u>1.755</u>	<u>1.153</u>
Kratkoročna potraživanja za kamate	245	207
	<u>245</u>	<u>207</u>
Ukupno	<u>2.000</u>	<u>1.360</u>

Potraživanja od strateških partnera na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 1.867 hiljada (31. decembra 2011: EUR 1.269 hiljada) se odnose na sredstva preventive koja se daju strateškim partnerima - tehničkim centrima za provjeru motornih vozila u cilju preventivnog djelovanja na smanjenju broja nelspravnih vozila u saobraćaju i izbjegavanje mogućih rizika. Rok vraćanja sredstava se kreće od 2 do 5 godina, sa kamatnom stopom od 4,5% na godišnjem nivou.

Društvo kao sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih plasmana ima upisane hipoteke nad nepokretnostima strateških partnera.

18.5 Druga kratkoročna potraživanja

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina - finansijski lizing (tekuće dospijeće: Napomena 16.6)	192	47
Dati avansi za usluge posredovanja u prodaji osiguranja	862	1.726
Ispravka vrijednosti:	(74)	(53)
	<u>788</u>	<u>1.673</u>
Potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostorija	156	56
Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina	328	250
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	354	444
	<u>838</u>	<u>750</u>
Ispravka vrijednosti:	(322)	(295)
	<u>516</u>	<u>455</u>
Potraživanja od zaposlenih	25	26
Potraživanja za porez na dobit	41	22
Ostala potraživanja	546	405
	<u>546</u>	<u>405</u>
Ukupno	<u>2.108</u>	<u>2.628</u>

19. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Udio reosiguranja u prenosnoj premiji	1.214	1.231
Udio reosiguranja u rezervisanim štetama	1.947	1.415
	<u>1.947</u>	<u>1.415</u>
Ukupno	<u>3.161</u>	<u>2.646</u>

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.****20. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Razgraničeni troškovi sticanja osiguranja	2.203	1.879
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	-	122
Ukupno	<u>2.203</u>	<u>2.001</u>

21. KAPITAL

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Akcijski kapital-obične akcije	<u>17.032</u>	<u>17.032</u>
Revalorizacione rezerve	61	(469)
Prenešeni gubitak		
- Prenešeni gubitak iz prethodnih godina	(11.294)	(11.811)
- Dobit tekuće godine	523	517
	<u>(10.771)</u>	<u>(11.294)</u>
Ukupno rezerve	<u>(10.710)</u>	<u>(11.763)</u>
Neto kapital	<u>6.322</u>	<u>5.269</u>

Akcije Društva su obične (redovne) akcije koje glase na ime i čine jednu klasu akcija. Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi EUR 52. Svaka akcija daje pravo na jedan glas u Skupštini akcionara Društva.

Prema izvodu iz Centralne Depozitarne Agencije Crne Gore pregled akcionara na dan 31. decembra 2012. godine je dat u sljedećoj tabeli:

Akcionari	<u>Akcijski kapital (u hiljadama EUR)</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>Nominalna vrijednost (EUR)</u>	<u>Učešće u %</u>
Triglav Int Holding Kompani	16.173	311.016	52	94,95
Invest Montenegro banka	208	8.888	52	1,22
Jugopetrol	254	1.953	52	1,49
Ostali akcionari	397	5.696	52	2,34
Ukupno	<u>17.032</u>	<u>327.553</u>	<u>52</u>	<u>100,00</u>

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVČEN PODGORICA

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

21. KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala

U hiljadama EUR	31.12.2012.
I KAPITAL (III+IV-V)	4.380
II GARANTNI KAPITAL (III+IV)	5.660
III OSNOVNI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4 - 5 - 6- 7-8)	5.660
1 Akcijski kapital društva za osiguranje	17.033
2 Rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja	-
3 Rezerve iz dobiti	-
4 Prenešena dobit iz prethodnih godina	517
5 Otkupljene sopstvene akcije	-
6 Nematerijalna imovina	79
7 Prenešeni gubitak i gubitak tekuće godine	(11.811)
8 Razlika nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete	-
IV DOPUNSKI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4)	-
1 Akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	-
2 Podređeni dužnički instrumenti	-
3 Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	-
4 Druge stavke	-
V STAVKE ODBITKA (1+2+3)	1.280
1 Udjeli u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava	1.280
2 Ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke 1 ovog stava, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava	-
3 Akcije koje se ne kotiraju na organizovanim tržištima i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza	-

Društvo je dužno da izračunava marginu solventnosti u skladu sa Uputstvom o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti (Sl. list Crne Gore 24/07) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ. Cjelokupni obračun margine solventnosti sastoji se iz obračuna na osnovu premijskog faktora i obračuna na osnovu štetnog faktora.

OBRAČUN MARGINE SOLVENTNOSTI

U hiljadama EUR

Margina solventnosti (premijski metod)	3.651
Margina solventnosti (metod šteta)	3.408
Iznos osnovnog kapitala propisan Zakonom	3.000
Propisana margina solventnosti (najveći iznos od prethodna tri)	3.651

Promenom Zakona o osiguranju 17. avgusta 2012. godine propisano je da akcijski kapital društva za osiguranje koje obavlja sve zakonom propisane poslove neživotnih osiguranja ne može biti manji od EUR 3.000 hiljade (do promijene Zakona propisan iznos minimalnog akcijskog kapitala bio je EUR 2.250 hiljada). Društva za osiguranje koja obavljaju poslove neživotnih osiguranja dužna su da usklade visinu akcijskog kapitala sa Zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.**

21. KAPITAL (nastavak)

UTVRĐIVANJE ADEKVATNOSTI KAPITALA

(u EUR)	
KAPITAL	4.381
GARANTNI KAPITAL	5.661
MARGINA SOLVENTNOSTI	3.651
MINIMALNI AKCIJSKI KAPITAL	3.000

Društvo za osiguranje dužno je da kapital održava najmanje u visini margine solventnosti.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

U skladu sa navedenim Lovćen osiguranje AD. Podgorica je bilo kapitalno adekvatno na 31. decembra 2012.godine.

(a) Garantne rezerve

Struktura izračunate garantne rezerve na 31. decembar 2011. godine je sledeća:

Iznos u hiljadama EUR	31.12.2011.
Aksijski kapital	17.032
Revalorizacione rezerve	(469)
Ukupno	16.563
Gubitak prethodnih godina	(11.096)
Dobitak do 50%/gubitak tekuće godine	473
Ukupno	5.940

Visina garantnih rezervi na dan 31. decembar 2011. godine iznosi EUR 5.940 hiljada i iznad je izračunate margine solventnosti koja iznosi EUR 4.577 hiljada.

Društvo je marginu solventnosti obračunalo u skladu sa Upustvom o načinu utvrđivanja margine solventnosti (Sl. list RCG broj 24/07).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

22. REZERVISANJA

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Bruto tehničke rezerve:		
- Bruto prenosne premije	10.483	10.918
- Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	8.334	9.576
- Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete	12.793	13.173
- Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta	1.356	2.023
	<u>22.483</u>	<u>24.772</u>
- Bruto rezervisanja za izravnanje rizika	1	1.746
- Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja	284	202
	<u>33.251</u>	<u>37.638</u>
Ostala rezervisanja	424	385
- Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine	424	385
	<u>424</u>	<u>385</u>
Ukupno	<u>33.675</u>	<u>38.023</u>

Društvo je dana 30. decembra 2010. godine zaključilo Ugovor o prenosu portfelja sa akcionarskim društvom za osiguranje Lovćen - životna osiguranja Podgorica (broj 03-371/30), a dana 25. januara 2011. godine i aneks Ugovora (broj 03-371/30-1) kojim je utvrđen prenos portfelja u skladu sa Zakonom o osiguranju (Sl. list RCG. br. 78/06. 19/07 i Sl. list CG br. 53/09. 73/10 i 40/11).

Ugovorom i Aneksom ugovora o prenosu portfelja životnih osiguranja, Društvo je izvršilo prenos sredstava tehničkih rezervi za životna osiguranja na Lovćen-životna osiguranja A.D., Podgorica u iznosu EUR 3.386 hiljada, koja se sastoje od prenosnih premija u iznosu EUR 1 hiljada, rezervisanih šteta u iznosu od EUR 305 hiljada i matematičke rezerve u iznosu od EUR 3.080 hiljada.

22.1 Bruto prenosne premije

Promjene na prenosnim premijama imovinskih osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Stanje 1. januar	10.918	11.669
Smanjenje na prenosnim premijama	(435)	(751)
Stanje 31. decembra	<u>10.483</u>	<u>10.918</u>

22.2 Bruto rezervisane štete

Promjene na rezervisanim štetama imovinskog osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Stanje 1. januara	24.772	26.735
Rezervisanja u toku perioda (Napomena 8)	(2.260)	(1.943)
Rezervisanja u toku perioda za saosiguravajući deo	(29)	(20)
Stanje 31. decembra	<u>22.483</u>	<u>24.772</u>

22.3 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine

Promjene na rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

U hiljadama EUR	31.12.2012.	31.12.2011.
Stanje 1. januara	385	472
Rezervisanja u toku perioda	39	(87)
Stanje 31. decembra	<u>424</u>	<u>385</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

22. REZERVISANJA (nastavak)

22.3 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine (nastavak)

Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine u iznosu EUR 424 hiljade sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova i jubilarnih nagrada. Prema kolektivnom ugovoru Društvo isplaćuje otpremninu u visini od 6 prosječnih plata.

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova utvrđena je od strane ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike. Tehničke osnove korišćene za obračunavanje sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata uključuju primjenu:

- a) fluktuacija zaposlenih 1,75%;
- b) godišnje kamatne stope od 5% za diskontovanje očekivanih budućih isplata zaposlenima.

23. KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama EUR	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	332	612
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	<u>2.330</u>	<u>1.972</u>
- kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja	366	332
- kratkoročne obaveze za premije iz reosiguranja	1.964	1.640
Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	<u>211</u>	<u>166</u>
Kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	<u>2.873</u>	<u>2.750</u>
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	<u>7.029</u>	<u>7.000</u>
Druge kratkoročne obaveze	<u>619</u>	<u>1.266</u>
- primljeni avansi po osnovu premija osiguranja	192	628
- ostale kratkoročne obaveze	<u>427</u>	<u>638</u>
Ukupno	<u>10.521</u>	<u>11.016</u>

Kratkoročne obaveze iz finansiranja u iznosu EUR 7.000 hiljada (2011: EUR 7.000 hiljada) odnose se na pozajmicu matičnog društva, Zavarovalnica Triglav D.D. Ljubljana sa rokom dospijeca 31. decembra 2013. godine i nominalnom kamatnom stopom 6.5% godišnje.

24. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 659 hiljada (31. decembra 2012. godine EUR 217 hiljada) predstavljaju razgraničene obaveze za kamatu po osnovu prodaje investicionih nekretnina (Napomena 16.5, 16.6 i 18.5).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Pri sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operativne odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2012. godine je prikazana u tabeli niže. Transakcije sa povezanim pravnim licima su izvršene tokom redovnog toka poslovanja ili pod normalnim tržišnim uslovima.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2012. godine su kao što slijedi:

a) Salda na računima sa povezanim pravnim licima

U hiljadama EUR			
Obaveze	Naziv povezanog lica	31.12.2012.	31.12.2011.
Obaveze za premiju saosiguranja	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	141	107
	Pozavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		
Obaveze za premiju reosiguranja	Ljubljana	535	333
	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana		
Obaveze za premiju reosiguranja	Ljubljana	1	844
Razgraničeni troškovi provizije reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	-	-
Ostale obaveze	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	7	5
	Lovčen - životna osiguranja AD, Podgorica		
Obaveze po osnovu zakupa	Lovčen - životna osiguranja AD, Podgorica	45	17
	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana		
Obaveze za neplaćeno ulaganje Udio reosiguravača u prenosnoj premiji	Ljubljana	396	318
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	97	68
Potraživanja	Naziv povezanog lica	31.12.2012.	31.12.2011.
Potraživanja po osnovu učešća u nastalim štetama iz reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	532	483
Potraživanja po osnovu učešća u nastalim štetama iz reosiguranja	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	324	132
Razgraničeni troškovi premije reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	-	-
	Lovčen - životna osiguranja AD, Podgorica		
Potraživanja za zakup	Lovčen auto AD, Podgorica	536	635
Potraživanja za zelenu kartu	Lovčen auto AD, Podgorica	-	15
Potraživanja za zakup	Lovčen auto AD, Podgorica	43	55
Potraživanja za uslužno isplaćene štete	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	-	5

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

U hiljadama EUR		2012	2011
Prihodi	Tip odnosa		
Prihodi po osnovu učešća u likvidiranim štetama	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	235	151
Prihodi po osnovu učešća u likvidiranim štetama	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	588	281
Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	17	70
Prihodi od provizija po ugovoru o saosiguranju	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	13	-
Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	370	452
Prihodi po osnovu zakupa	Lovčen auto AD, Podgorica	54	43
Ostali prihodi	Lovčen - životna osiguranja AD, Podgorica	7	5
Promjena udjela u rezrvisanim štetama	Pozavarovalnica „Triglav“ RE DD Ljubljana	28	-
Promjena udjela u prenosnoj premiji	Pozavarovalnica „Triglav“ RE DD Ljubljana	78	-
		2012	2011
Rashodi			
Rashodi usluge besplatne pomoći na putu za osiguranike, preventiva, reklama	Lovčen auto AD, Podgorica	703	146
Rashodi premija sa/reosiguranja	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	393	574
Rashodi premija reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	1.584	1.884
Rashodi po osnovu zakupa	Lovčen - životna osiguranja AD, Podgorica	92	108
Rashodi po osnovu raznih troškova	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	95	
Rashodi premije saosiguranja	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	38	133
Promjena udjela u rezrvisanim štetama	Pozavarovalnica „Triglav“ RE DD Ljubljana	-	51
Promjena udjela u prenosnoj premiji	Pozavarovalnica „Triglav“ RE DD Ljubljana	-	164

c) Naknade rukovodstvu

Bruto zarada Izvršnom direktoru za njegove usluge izvršene u toku redovnog radnog vremena za 2012. godinu iznosi EUR 106 hiljada (2011: EUR 99 hiljade).

26. POTENCIJALNE OBAVEZE I RIZICI POSLOVANJA

a) Oporezivanje

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. U toku 2011. godine nije bilo kontrole Poreske uprave.

b) Polise osiguranja

Društvo posjeduje polise osiguranja imovine, poslovanja i zaposlenih u pogledu rizika koji se mogu osigurati.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

27. IZVJEŠTAJ AKTUARA

Ovlašćeni aktuar je u svom izvještaju za neživotna osiguranja na dan 31. decembra 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje uz napomenu, kod ulaganja tehničke rezerve.

Razlozi za takvo mišljenje su sljedeći:

- Društvo na dan 31. decembra 2012. godine ispunjava kriterijume adekvatnosti kapitala. Obračunata margina solventnosti na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 3.651 hiljada, a raspolaže sa garantnom rezervom u visini EUR 5.524 hiljada.
- Društvo po pravilniku o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantnog fonda nema dovoljno ulaganja (88.45%), ali je značajno povećalo svoje ulaganje u odnosu na prethodnu godinu, čime je ispunilo zahtjeve dostavljene u dopisu broj 03-214/2-11 od 15. marta 2011. godine od strane Agencije za nadzor osiguranja, da pokrivenost neto tehničkih rezervi bude najmanje na nivou od 85%, uz potpuno pokriće 1/3 garantne rezerve.
- Za svrhe obračuna IBNR, društvo je uspjelo da stvori bazu riješenih šteta od 2002. godine i bazu rezervisanih šteta od 2008. godine. koje bi morale biti dovoljne za procjenu visine IBNR šteta. Društvo je u tom periodu, naročito u 2009. godini i dijelom u 2010. godini imalo nestandardan uzorak riješenih šteta. Zbog tog objektivnog razloga jako je teško odrediti tačnu visinu IBNR šteta. Kako bi primjenom Chain-ladder metode za svrhe obračuna IBNR šteta zasnovane na sigurnim pretpostavkama dobili objektivne i logične rezultate, korišćena je Chain-ladder metoda po incurred claims. Primjenom ove metode postignuta je veća stabilnost izračuna i omogućeno praćenje zahtjeva da bilo kakve promjene u izračunu ne vode do promjene iznosa, odnosno da promjena iznosa rezerve odražava isključivo promjene u portfelju obaveza iz naslova ugovora o osiguranju. Ovlašćeni aktuar je mišljenja da društvo ima formirane rezervacije za nastale i neprijavljene štete, koje će biti sa velikom vjerovatnoćom dovoljne i neće ići na teret budućih rezultata.
- Društvo kontinuirano prati adekvatnost formiranih rezervacija i u skladu sa tim propisalo je interni akt "Uputstvo za kontinuirano praćenje adekvatnosti RBNS-a i IBNR-a Lovćen osiguranja" i izvršilo usklađivanje interne procedure za obračun rezervi za štete sa važećim Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete (Sl. list Crne Gore br. 41/11) i time ispunilo zahtjeve koji su bili propisani od strane Agencije dopisom broj 02-989/20-11 od 27. decembra 2011. godine.

U izvještaju aktuaru navedeno je i da, ukupno posmatrano, Društvo u 2012. godini ostvarilo troškove sprovođenja osiguranja u skladu sa formiranim režijskim dodatkom. Pojedinačno, na malim vrstama osiguranja, kao što su osiguranje šinskih vozila, osiguranje vazduhoplova, osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova ili osiguranje kredita, jemstva i finansijskih gubitaka realno je očekivati da su troškovi pribave veći od režijskog dodatka. Međutim sporna je vrsta autoodgovornosti, koja je najznačajnija vrsta i u kojoj je društvo realizovalo veće troškove pribave od predviđenih. Ovlašćeni aktuar, imajući u vidu visinu troškova osiguranja izrazio je mišljenje da je Društvo uspjelo očuvati adekvatna sredstva tehničke premije za isplatu svih obaveza koja proizilaze iz ugovora o osiguranju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2012.

28. RJEŠENJA DONEŠENA OD STRANE AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA

Agencija za nadzor osiguranja je dana 27. decembra 2011. godine donijela Rješenje o izricanju mjere zbog nepostupanja u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom broj 02-989/18-11 kojim se konstatuje da Društvo krši odredbe člana 90. Zakona o osiguranju (Sl. list RCG broj 78/06. 19/07. Sl. list CG broj 53/09. u daljem tekstu "Zakon") i člana 2. 4 i 5 Pravilnika o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantne rezerve (Sl. list CG 38/09 i 43/09. u daljem tekstu "Pravilnik") i nalaže da Društvo sačinil izvještaj o nivou pokrivenosti tehničkih rezervi oblicima imovine propisanim gore pomenutim članovima Zakona i Pravilnika na dan 31. decembra 2011. godine.

Agencija za nadzor osiguranja je dana 27. decembra 2011. godine donijela Rješenje o izricanju mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju broj 02-989/19-11 kojim se nalaže da Društvo dostavi izvještaj o visini ostvarenih troškova sprovođenja osiguranja po vrstama osiguranja sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine, visini obračunatog režijskog dodatka po vrstama osiguranja za 2011. godinu i, ukoliko su troškovi sprovođenja osiguranja veći od obračunatog režijskog dodatka, izvore sredstava koje je Društvo koristilo za pokriće razlike između troškova sprovođenja osiguranja i režijskog dodatka.

29. DOGAĐAJI POSLE DATUMA BILANSA STANJA

Rukovodstvo Društva smatra da nema značajnih uskladivih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi uticali na pojedinačne finansijske izvještaje za 2012. godinu.

Podgorica, 21. mart 2013. godine

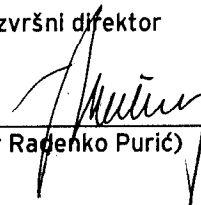
Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "LOVČEN " Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Izvršni direktor

(Dijana Milatović)

(Dr. Rajenko Purić)